

A stylized illustration of a diverse crowd of people in various settings, all using mobile devices. The background is a light blue color. The people are depicted in a simple, line-art style. Some are wearing headscarves, some are wearing sunglasses, and some are carrying bags. The overall scene suggests a busy, modern, and connected environment.

دیوار

دیوار برای همه

دسترسی پذیری دیجیتال در دیوار

سپیده داودی - مدیر محصول دسترسی پذیری دیوار

اردیبهشت ۱۴۰۳ - GAAD

مرتضی کاربر نابیناست و...

و با استفاده از Talkback گوشی اندروید می‌تونه محتوای همهٔ صفحه‌ها و بخش‌های اپلیکیشن دیوار رو بخونه و به راحتی با دیوار کار کنه.

روژان کاربر ناشنواست و...

روژان کم‌شنواست و این امکان رو داره که برای فروش گلدون‌های طبیعیش تو دیوار، بعد از ثبت آگهی‌هاش، فقط چت کنه و نیازی به جواب دادن به تماس نداشته باشه.

دانیال کاربر کم‌بیناست و...

رنگ‌های استفاده شده در اپ و وبسایت دیوار، سائز المان‌ها، دکمه‌ها و آیکون‌ها کاملاً مطابق با استانداردهای جهانیه و مناسب دانیال و سایر کم‌بینایانه.

محصولی برای همه به جز استان فارس

۴/۸ میلیون نفر فرد دارای معلولیت در ایران داریم.
اگر فیچر محصولی‌ای زدیم که برای این افراد
دسترسی‌پذیر نیست، مثل این می‌مونه که این
محصولمون برای کل مردم استان فارس غیر قابل
استفاده‌ست.

دسترسی به تارنمای فراخوانده شده امکان پذیر نمی باشد. جهت رسیدگی به گزارش ها و شکایات اینجا کلیک کنید.

علمی و آموزشی

- پزشکی و سلامت
- علوم پایه
- فناوری اطلاعات
- مراکز آموزشی
- کتابخانه ها و منابع علمی
- دانشنامه ها و لغتنامه
- علوم فنی و مهندسی
- علوم انسانی
- قضایی و حقوق

خدمات اینترنتی

- مراکز داللود و آپلود
- نرم افزار های موبایل
- خدمات سات و وبلاگ
- میریابی و ثبت دامنه
- طراحی و برنامه نویسی
- شبکه های اجتماعی
- ناآرهای گفتگو
- ایمل و چت فارسی
- موتورهای جستجو

اجتماعی

- خانواده
- سبک زندگی
- کودکی و نوجوان
- ورزش و جوانان
- بانوان
- عفاف و حجاب
- تغذیه و آشپزی
- جشنواره و نمایشگاه
- مؤسسات عام المنفعه

فرهنگی و مذهبی

- مراجع و علما
- معارف و منابع اسلامی
- قرآن
- سینما و هنر
- انقلاب اسلامی
- شهدا و دفاع مقدس
- چندرسانه مذهبی
- ادبیات و شعر
- گردشگری و میراث فرهنگی

کار و سرمایه ایرانی

- بورس و سرمایه گذاری
- فروشگاه اینترنتی
- کامپیوتر و تلفن همراه
- خدمات
- تبلیغات و بازاریابی
- اشتغال و کارآفرینی
- تولیدی و صنعتی
- صنایع خودرو
- حمل و نقل

تفریح و سرگرمی

- باربهای رایانه ای
- طنز و سرگرمی
- عکس های دیدنی
- کلیپ خنده دار
- داللود فیلم و آهنگ
- عکس و خاطره
- پیامک
- اماکن تفریحی
- سینما و تئاتر

دولت الکترونیک

- خدمات قضایی و نئیی
- خدمات انتظامی و راهداری
- اورژانس و هلال احمر
- وزارتخانه ها و نهادهای حکومتی
- خدمات شهری
- خدمات خودرو
- بانکداری الکترونیک
- پرداخت قبوض
- بیمه و خدمات درمانی

خبر و رسانه

- پایگاههای خبری
- خبرگزاری های داخلی
- خبرگزاری های خارجی
- رادیو
- تلویزیون
- روزنامه ها و نشریات
- مجله و هفته نامه
- نشریات تخصصی
- بین الملل

[این صفحه بصورت خودکار پس از 12.5 ثانیه وارد پیوندها می شود. (مانند در این صفحه)]

مثل این می‌مونه که... لینک داریم، ولی دسترسی نه!

دنبال کاربر جدیدیم؟

همه کسب‌وکارهای مطرح، از ده‌ها استراتژی استفاده می‌کنند که تعداد کاربران‌شان رو بیشتر کنند، این در حالی‌ه که ۵ میلیون نفر در جامعه‌ی ما وجود دارند که امکان استفاده راحت از اپ‌های ما رو ندارند.

دیوار برای همه

ما تصمیم گرفتیم دیوار رو که همین الان هم چند ده میلیون نفر کاربر دارد، تبدیل به محصولی کنیم که دور از هر نوع دیگری سازی و محرومیتی باشه. دیواری برای همه، نه فقط اکثریت مردم.

در سال ۹۸ و سال‌های بعد، اقدام‌هایی برای دسترسی‌پذیری دیوار داشتیم که این توسعه ادامه نداشت و در آپدیت‌های بعدی، استانداردهای دسترسی‌پذیری به طور کامل حفظ نشد.

قدم‌های گذشته دیوار برای دسترسی‌پذیری

۱- پلتفرم دیوار (اپلیکیشن و وبسایت) رو برای همه گروه‌های افراد دارای معلولیت دسترسی پذیر کنیم.

۲- اطمینان حاصل کنیم که این دسترسی پذیری با توسعه‌های آینده و در گذر زمان از بین نمره و پایدار می‌مونه و واسش زیرساخت درست کردیم.

مسئله مون چی بود؟

تدوین پروپوزال دسترسی پذیری دیجیتال

- وضعیت دسترسی پذیری در دیوار چی بود؟
- می‌خوایم به کجا برسیم؟
- چقدر نیرو و منابعی نیاز داشتیم برای این کار؟
- برای رسیدن به این اهداف به کدوم تیم‌ها و بخش‌های دیگه نیاز داریم؟
- حدوداً چه کارهایی برای رسیدن به این اهداف می‌خوایم بکنیم؟

چه جوری دیوار رو از منظر دسترسی پذیری تست کردیم؟

- دستی و به صورت Manual
- استفاده از ابزارهای تست اتومات
- تست کاربردپذیری با کاربرهای واقعیمون:) این
از هر تستی دقیق تر و جامع تره و بیشتر توصیه
می شه

- محله نابینایان (وبسایت گوش کن) و شرکت پکتوس برای ارتباط با نابینایان
- سهند سلیمان فلاح برای ارتباط با ناشنوایان
- جامعه معلولین ایران برای ارتباط با افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی

فوکس گروپ دسترسی پذیری دیوار رو چه جوری اجرا کردیم؟

جلسه با افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی:
روی دیوار چالش محصولی به خصوصی نداشتن

**نتایج فوکس
گروپ‌ها چی بود؟**

جلسه با ناشنویان:

یه موضوع مهم، متفاوت بودن دایره‌ی واژگانشون با ما بود. عزیزانی که از زبان اشاره استفاده می‌کنن زبان فارسی ما براشون زبان دوم محسوب می‌شه... در صورت وجود محتواهای دیرفهم، طولانی یا عبارات پیچیده در محصول، ما در واقع اصل دسترسی‌پذیری (محتوای مناسب برای فرد با آیلتس ۵) رو رد کردیم.

**نتایج فوکس
گروپ‌ها چی بود؟**

جلسه با نابینایان:

مشکلهای متعدد و متنوع داشتن روی فلوهای اصلی دیوار. مشکلات بلاگری هم وجود داشت که باعث می‌شد نتونن یک فلو رو کامل کنن.

**نتایج فوکس‌گروپ‌ها
چی بود؟**

Executive Level

- اهمیت دادن به دسترسی پذیری در سطح استراتژی و اهداف کل شرکت

Product Manager

- اولویت دادن به دسترسی پذیری در هنگام تعریف تسک‌ها / مدیریت بک‌لاگ و پلنینگ / DoD بر اساس WCAG

**چه اقداماتی رو
برنامه‌ریزی کردیم؟**

Content Creators and Contributors

- محتوای واضح و مختصر / هدینگ‌بندی مناسب صفحات برای انتقال معنا و ساختار / معنادار نوشتن متن لینک‌ها و متن alt تصاویر

Design (Visual, Interaction, User Experience)

- اولویت دادن به دسترسی‌پذیری / ریویوی دیزاین و نحوه پیاده‌سازی اصول و گایدلاین‌های A11y / داکيومنت کردن

**چه اقداماتی رو
برنامه‌ریزی کردیم؟**

چه اقداماتی رو برنامه‌ریزی کردیم؟

Development

- کدینگ بر اساس WCAG تا محصول قابل پیمایش و فهم برای صفحه‌خوان باشد / مدیریت خطاهای فرم‌ها / استفاده درست از سمانتیک HTML و ARIA / تست

Quality Assurance

- تست محصول به صورت متناوب با ابزارهای اسیستيو مثل صفحه‌خوان / تست وبسایت از نظر قابل استفاده بودن با کیبورد

Usability Testing

- تست‌های کاربردپذیری با استفاده از فناوری‌های کمکی / شرکت دادن افراد دارای معلولیت در تست‌ها

Human Resources

- اهمیت دادن به گوناگونی و فراگیری / آموزش دسترسی‌پذیری به‌عنوان بخشی از فرآیند استخدام / تشکیل تیم دسترسی‌پذیری / استخدام افراد دارای معلولیت

**چه اقداماتی رو
برنامه‌ریزی کردیم؟**

نقشه راه دسترسی پذیری

Discovery

- User Research
- User Study
- Market Research

Planning

- Prioritize problems
- Resource Allocation
- Tools

Remediation

- A11Y user stories
- Design Reviews
- Resolve problems on key user flows
- Test adjustments

Knowledge sharing

- Documentation
- Knowledge Sharing
- Training

Control

- Regular audits on user flows
- Accessible Compliance reports

مدل بلوغ دسترسی پذیری بهتون کمک می‌کنه روی ریل درست باشین.

مدل بلوغ دسترسی پذیری (Accessibility Maturity Model)، اطلاعاتی درباره توانایی یک سازمان برای تولید محصولات قابل دسترسی در طولانی مدت ارائه می‌ده.

این مدل به سازمان‌ها، با هر اندازه‌ای و هر نوع محصولی، کمک می‌کنه که تلاش‌هاشون در مسیر دسترسی دیجیتال رو بسنجن و در مسیر درست قدم بردارن.

دسترس‌پذیری دیجیتال یک مسیره...

Accessibility Maturity Model (AMM)

ارتباطات

قوانین و حاکمیت دسترسی پذیری

دانش و مهارت دسترسی پذیری

توسعهٔ محصول دسترسی پذیر

پشتیبانی دسترسی پذیر

پرسنل

فرهنگ سازمان

**شاید مسیر دسترسی پذیری طولانی و گاهی سخت باشد
ولی قدم برداشتن تو مسیر گوناگونی و برابری و
فراگیری ارزشش رو داره...**

